

„Es neļaujos būt nomākts”

Juris Kulakovs:
*«Es nepaļaujos
 uz padomiem,
 kamēr neesmu
 pats par visu
 pārliecinājies,
 taču vecākus
 vairāk vai mazāk
 klausīju.»*

Līvānieša Jura Kulakova vārds pazīstams ne tikai mūziķu aprindās, bet arī plašām tautas masām visā Latvijā. Šī gada maijā nosvinējis savu četrdesmito dzimšanas dienu, viņš saka, ka saskaņā ar austrumu mācībām cilvēka dzīves garums daloties septiņos ciklos ar 22 gadiem katrā, tādēļ līdz pusmūžam esot vēl tālu. Vislabākā saderība viņam esot ar paša dibinātā ansambļa «Pērkons» mūziķiem. Savulaik ar šo ansambli piedzīvots ne mazums raibu notikumu, taču sabiedrību viņš īpaši neizaicinot. Miestpilsoņi nekad neesot bijuši «Pērkona» publika, bet vajadzības gadījumā Juris protot būt arī snobs un estēts. Lai gan popularitāti iemantojis dzīvodams Rīgā, tomēr uzskata, ka visvairāk jāpateicas akordeona skolotājam Jānim Griezānam, kurš viņam pirmoreiz ielicis muzikālās domāšanas pamatus. Taču panākumus veicināja laikam jau bērnībā ieaudzinātā apziņa, ka ikkatrs darbs jāpadara godam.

«Vecāki man bija autoritātes»

— Man ar vecākiem ir ļoti paveicies, viņi ir dzīvesgudri cilvēki. Sabiedrībā bija labi pazīstami (tēvs — mežzinis, māte — skolotāja), bet man — lielas autoritātes. Māte ir laba psiholoģe — vienmēr zina, kas kurā brīdī jādara, lai mani ietekmētu. Tēvs gan radikālos gadījumos ir ņēmis rokās siksnu, taču man bija respekts pret abiem vecākiem. Tomēr tas netraucēja izstrādāt arī kādu nedarbu. Reiz, mazs būdams, biju pagalmā spēlējies ar sērkokociņiem. Tie bija ļoti skaisti importa sērkokociņi ar lillā sēra galvām. Spēlējoties izlietoju daudzas kastītes. Tēvs bija ļoti pārskaities, jo ugunsdrošībai viņš pievērsa lielu uzmanību. Starp citu, mana pirmā nopietnākā darba vieta pēc astoņās klases bija ugunsdzēsējos Līvānu mežniecībā. Algotu darbu mēģināju strādāt arī agrāk — sestajā klasē, kad kopā ar klasesbiedru Viktoru Ivanovu strādājām par meža cirtējiem. Divas dienas cirtām krūmus, tīrījām stigas, taču tas bija smags darbs un neko lielu nevarējām izcirst. Bērnībā darīju daudz ko — kaplēju, ravēju, sienu vācu, govī pārsēju. Slaukt gan nelika, taču arī to intereses pēc pamēģināju. Līdz galam tā arī nekad govī neesmu izslaucis. Man nepatika neviens no šiem darbiem, bet visu darīju ļoti apzinīgi. Tā man ir arī pašlaik — ja kaut ko daru, tad cik vien labi to varu izdarīt.

Juris Kulakovs 8.klasi beidzot

Sāpīgā pieredze

— Jau skolas laikos tēvs man uzticēja gan motociklu, gan mašīnu. Reiz es vieglprātīgi sadomāju apmācīt savu klasesbiedru vadīt motociklu ar blakusvāģi. Toreiz neiedomājos, ka tas prasa īpašas braukšanas iemaņas. Pagriezī tu motociklu pa kreisi ir viegli, bet, ja jāpagriež pa labi, tad vajadzīga īpaša tehnika — jāprot balansēt. Griežoties pa labi, motocikls pagrieziena aizšķērso blakusvāģim ceļu un tas ceļas gaisā. Braukājot turpat mežniecības tuvumā, draugs to motociklu pēkšņi pagrieza pa labi un mēs nolidojām no ceļa. Laimīgā kārtā, tieši tajā vietā ceļmalas grāvis perpendikulāri savienojās ar citu novadgrāvi. Tā mēs izglābāmies — nevis ietriecāmies pretējā grāvja malā, kas varēja

beigties ar smagām traumām, bet gan ielidojām otrajā grāvī. Pēc šī atgadījuma mani ilgi nelaida pie stūres.

«Uz «mediņiem» aizbraucu joka pēc»

— Kad biju pavisam mazs, mežniecības pagalmā bieži notika ballītes. Tur es ložņāju ap taurēm un bungām, visu aptaustīju. Pirmo reizi uz mūzikas skolu mani aizveda sešu gadu vecumā. Dauzīdamies biju sadragājis kājas īkšķi, toreiz uz nodarbībām nevarēju izstaigāt. Otrreiz, jau 12 gadu vecumā, pats palūdzu vecākiem, lai mani aizved uz mūzikas skolu, kur mācījos akordeona klasē. To pabeidzu vidusskolas laikā. Kad domāju par stāšanos Jāzepa Mediņa mūzikas vidusskolā, visi teica: «Kur nu, «mediņos», tur mācās no Rīgas un Jūrmalas, tur tu netiksi nekādā gadījumā.» Tā es aizbraucu — tāpat, joka pēc. Eksāmenā spēlēju Mocarta «Turku maršu» un saņēmu trijnieku. Taču citos priekšmetos bija izcilas atzīmes un mani uzņēma. Mācījos tautas mūzikas instrumentu nodaļā akordeona specialitātē. Vidusskolā man bija atlicis mācīties tikai viens gads, to pabeidzu vakarskolā Līvānos. Mūzikas vidusskolā bija divas brīvas dienas nedēļā, tajās es braucu uz Līvāniem un apmeklēju mācību stundas kopā ar saviem bijušajiem klasesbiedriem. Pārējie trīs gadi Rīgā man bija vieglāki. Otrajā gadā dūšīgi samācījos akordeona spēli un eksāmenā saņēmu vislabāko atzīmi kursā — revanšējos visiem tiem, kuri iestājās ar labāku atzīmi, nekā es. Tad par akordeona spēli mana interese zuda.

«Nekad neesmu apstājies pašizglītībā»

— Mūzikas vidusskolā vairāk mācījos tos priekšmetus, kuri mani interesēja — studēju rok-mūzikas un popmūzikas virzienus, džezu. Ņēmu privātstundas klasiskajās klavierēs, izkopu pianismu, papildus mācījos teoriju, polifoniju, kompozīciju, harmoniju, jo gatavojos izglītību turpināt. Akordeona spēli konservatorijā nemācīja, lai to apgūtu, bija jābrauc uz Viļņu, Pēterburgu vai Maskavu. Tas mani nevilināja. Pabeidzis Jāzepa Mediņa mūzikas vidusskolu, saņēmu bērnu mūzikas skolas pedagoga, orķestra mākslinieka un solista diplomu. Kad gatavojos stāties konservatorijā, man paveicās, jo nodibināja jaunu — orķestra vadītāju nodaļu. Alnis Zaķis bija kursa vadītājs, bet pie Raimonda Paula apguvu džeza klavieres. Mācīties pie viņa bija ļoti labi, bet uz beigām man atkal zuda interese — biju izpratis viņa stilu un sapratu, ka tik labi kā viņš, es džezu nespēlēšu un līdz ar to nav jēgas censties. Viņš tiešām ir izcilis pianists. Jau konservatorijas laikā biju nodibinājis grupu «Pērkon», kurā es varēju sevi daudz labāk realizēt un pierādīt.

Kopā ar "Menuetu Polija" 1978.gadā

«Laikam skolā biju kļuvis slavens»

— Mācoties mūzikas vidusskolas 3. kursā, mani uzaicināja spēlēt «Menuetā». Laikam skolā biju kļuvis slavens ar saviem garajiem matiem un rok-mūzikā man nebija līdzīga pianista. «Pērkonu» nodibināju, mācoties konservatorijā — kādā 1980. gadā. Pašsajūtas ziņā vispatīkamākie koncerti bijuši ar «Pērkonu», kaut vai tāpēc, ka es pats to izveidoju un psiholoģiskais mikroklimats tajā ir vislabākais. Arī pašlaik abi kolektīvi eksistē un šad tad izrāda jūtamas aktivitātes. «Menuetam» skaņu ierakstu studijā top jauni ieraksti, pie kuriem es strādāju kā mākslinieciskais vadītājs. Bet «Pērkon» pagaidām «guļ uz lauriem» un reizēm uzspēlē «Kabatas» pasākumos vai citur, kur uzaicina. 31. jūlijā, piemēram, piedalījāties Kokneses rok-festivālā, bijām arī uzaicināti par priekšgrupu ansambļa «Status Quo» koncertam Mežaparka estrādē. Es pats piedalos levas Akurāteres soloprojektā «leva un simulācija» — spēlēju sintezatoru, klavieres un akordeonu, divreiz bijām Francijā. Šad un tad spēlēju kopā ar Kasparu Bindemani, kurš ir sešdesmito un septiņdesmito gadu mūzikas fans.

Par padomju pilsoņu dzirdes traumēšanu draudēja cietums vai emigrācija

— Pēc konservatorijas diploma esmu pūtēju un estrādes orķestru diriģents un vadītājs. Neskatoties uz to, mani par grēkiem aizsūtīja uz Jelgavas rajona kultūras namu TDA «Diždancis», kur strādāju par kapelmeistaru. Aranžēju «Sudmalīņas», «Andžiņu» un citas dejas. Pirmais «grēks» bija skandāls ar «Pērkonu» 1983. gadā, kad mūsu ansamblim «piesēja» nacionālismu. Tolaik jau daudz nevajadzēja. Kad dzelzceļnieku kultūras namā mūsu koncerta laikā zālē valdīja pārāk liela sajūsma, direktorei likās, ka tas ir nepiedienīgi. Viņa gāja saukt jauniešus pie kārtības, bet neviens neklausījās. Skatītāju savaldīšanai direktore mēģināja izsaukt pilsētas miliciju, kura atbildējusi, ka tas neesot viņu objekts — lai zvanot dzelzceļa milicijai. Tie, savukārt, sūtījuši viņu atpakaļ. Kad beidzot kultūras nama direktore piezvanījusi uz partijas komiteju, atbrauca gan vieni, gan otri un ielenca kultūras namu. Ari otrajā koncerta dienā kultūras namam bija sarīkota pamatīga apsardze. Bet trešajā dienā koncerts vairs nenotika — mēs bijām izsaukti pie kultūras ministra kopā ar kolhoza «Ezerciems» priekšsēdētāju, kura

paspārnē atradāties. Saruna nebija gara. Kaupužs nolasīja kāda Filharmonijas ziņotāja vērojumus koncertā, lamāja mūs par troksni un vienā brīdī iekliedzās, ka iespundēšot mani cietumā par padomju pilsoņu dzirdes traumēšanu. Cita starpā piedāvāja arī emigrēt, jo šajā valstī man vietas nebūšot. Viss beidzās ar to, ka Latvijā sarīkoja visu ansambļu tarifkāciju. «Pērkons» tika diskvalificēts, cieta arī «Menuets», kurā spēlēja puse no «Pērkonu» mūziķiem. Tai laikā ansambļi dalījās trīs kategorijās: pirmā varēja koncertēt visā Latvijas teritorijā, otrā — savā rajonā, bet trešā — tikai savā kultūras namā. Mums, protams, piešķīra pēdējo. Pusotra gada laikā atradām citu saimniecību, kuras vadītājs bija tik drosmīgs, ka mūs pieņēma. Nepagāja ne gads, kad notika otrais skandāls — pēc mūsu koncerta jaunieši bija izdemolējuši Ogres vilcienu. Tikai pēc diviem gadiem mēs ar «Liepājas dzintaru» tikām «uz pekām». Bet tad jau sākās «atkušņa» laiks un mēs aizbraucām koncertceļojumā uz Ameriku.

«Man ir plašs ampuā»

— Ļoti daudz esmu rakstījis teātra mūziku. Man nav bijusi darīšana tikai ar diviem profesionālajiem teātriem — leļļu

— Ļoti daudz esmu rakstījis teātra mūziku. Man nav bijusi darīšana tikai ar diviem profesionālajiem teātriem — leļļu teātri un krievu drāmas teātri. Visiem pārējiem esmu kādreiz kaut ko rakstījis. Uzskatu, ka izdevies darbs bija mūzika Raiņa lugai «Spēlēju, dancoju», ko Nacionālajā teātrī bija iestudējis Oļģerts Kroders. Arī «Psihiskais uzbrukums» Liepājas teātri pēc Aleksanda Čaka «Mūžības skartie». Deviņdesmito gadu sākumā tā bija atzīta kā labākā izrāde, kur tika izmantots arī operas simfoniskais orķestris. Šovasar pildīju pavisam nebijušu pienākumu — tiku uzaicināts par vienu no virsdiriģentiem Vides aizsardzības kluba rīkotajos Vispārējos zaļo dziedāšanas svētkos Dikļos. Līdz šim biju diriģējis tikai profesionālu orķestri, bet kori — nekad. Pagājušajā vasarā Operas svētkos Siguldā biju orķestra ērģelnieks abos koncertos. Pēdējā laikā visos simfoniskās mūzikas koncertos, kur ir modernā simfoniskā mūzika, spēlēju kā orķestra mūziķis — sintezatorists. Esmu arī profesionāls žūrijas sēdētājs. Šovasar — «Liepājas dzintarā», arī Alternatīvo filmu festivālā «Lielā Kristapa» ietvaros. Labi pārvaldu visus taustiņinstrumentus (klavieres, sintezatoru, akordeonu, ērģeles) un bungas. Pūšamos instrumentus un ģitāras esmu apguvis — zinu, kā tos spēlēt.

Nekas nav tā vērts, lai izmistu

— Esmu studējis visu ko — gan Rēriha mācību, gan jogas, gan psihiatriju, filozofiju, teoloģiju. Vienu brīdī es pat domāju kļūt par mācītāju. Reizēm apmeklēju Jura Rubeņa baznīcu Torņakalnā. Lai gan esmu interesējies arī par austrumu reliģijām, tomēr esmu pārliecināts kristietis. Kritiskās situācijās paļaujos uz Dievu. Pārāk neuztraucos arī par smagākiem pārbaudījumiem, jo, acīmredzot, tam tā ir jābūt. Iespējams, ka tie ir sūtīti speciāli. Kad ir gājis vissmagāk... Viens no maniem kredo ir: «Nekad nav tik slikti, lai nevarētu būt vēl sliktāk». Jābūt veselīgai dzīves uztverei. Nekas nav tā vērts, lai izmistu un darītu kādas muļķības. Es dzīvi uztveru filozofiski un neļaujos būt nomākts jeb ļoti sarūgtināts. Jebkurš no mums vēlētos — kaut es būtu varējis izdarīt vairāk. Bet es -nenozēloju neko, tas ir neveselīgi.

Firmas "Yamaha" pārstāvēniecības izstādē Dailes teātrī